

00:00:02:22 – 00:00:37:07

Martijn
Een inclusieve samenleving waarin iedereen mee mag en mee kan doen, ook op de werkvloer. Daar geloven we in. Toch staan veel mensen met een hersenaandoening, een anders werkend neurodivergent brein of mentale variatie buiten de arbeidsmarkt. Samen kunnen we van drempels zebrapaden maken, zodat we een inclusieve arbeidsmarkt creëren waar ruimte is voor alle brein varianten. In deze podcast gaan Saskia Schepers en ik, Martijn Tillema, beiden gelukkig met een neurodivergent brein in gesprek over breinvarianties op het werk.

00:00:37:09 – 00:00:40:20

Martijn
Nou Saskia, de eerste podcast die we gaan opnemen.

00:00:41:01 – 00:00:41:18

Saskia
Super leuk!

00:00:41:23 – 00:00:42:16

Martijn
Heb je er zin in?

00:00:42:20 – 00:00:44:18

Saskia
Zeker! Dit is gewoon ontspanning toch?

00:00:44:23 – 00:00:47:01

Martijn
Heerlijk dit wat we goed kunnen toch?

00:00:47:01 – 00:00:48:02

Saskia
Daarom, kletsen.

00:00:48:04 – 00:00:55:02

Martijn
Kletsen en een beetje lachen. Heb je een goede periode gehad de afgelopen tijd?

00:00:55:04 – 00:01:08:08

Saskia
Ja, ik prijs mezelf echt gelukkig dat ik met het onderwerp neurodiversiteit, mijn onderwerp, elke dag mee bezig kan zijn, een lezing kan geven, mensen over kan spreken. Ja, dat vind ik gewoon fantastisch. Ja, ik heb een... Ik heb sowieso een hele goede tijd.

00:01:08:10 – 00:01:13:15

Martijn
Hartstikke druk gehad volgens mij. We proberen elkaar iedere keer te bellen, maar dat lukt maar niet.

00:01:13:17 – 00:01:17:08

Saskia
Het is niet persoonlijk.

00:01:17:10 – 00:01:21:03

Martijn

Nee, gelukkig. Heb je nog iets geks meegemaakt? Iets bijzonders de afgelopen tijd?

00:01:21:05 – 00:01:44:13

Saskia

Oh ja, Er blijven altijd wel dingen blijven hangen uit lezingen of trainingen en eentje waar ik wel een beetje op zit te kauwen, vond ik eigenlijk heel geestig. Eén van mijn favoriete onderwerpen is natuurlijk de personeelsuitjes en de gemengde gevoelens daarover bij veel mensen. En ik was laatst bij een managementteam...

00:01:44:13 – 00:02:05:07

Saskia

En ik vertelde over hoe we allemaal anders reageren, personeelsuitje en dergelijke. En zij zei maar Saskia, ik heb één iemand in mijn team, die wil gewoon echt niet komen en dat kan dus niet. Toen zei ik: maar dat kan dus wel. En die kortsluiting die dat dan geeft bij iemand van wat als het wel kan?

00:02:05:09 – 00:02:06:04

Martijn

Ja.

00:02:06:06 – 00:02:25:03

Saskia

En dat werd een heel, heel interessant gesprek en daar zijn ze later nog op teruggekomen. Ik vertel het heel vaak ook bij anderen van ja maar wat als dat gewoon wel kan? Dus dit gaat ook heel erg over je eigen normaal loslaten. Dat is soms best onwrikbaar. Want ja, natuurkundig kan het gewoon dat je ergens wel of niet heengaat.

00:02:25:05 – 00:02:35:04

Saskia

Dus dat geeft wat leuke gesprekken om je eigen normaal los te laten. Wat als het gewoon... als er maar 1% kans is om dat anders te doen? Ja, en hoe zou dat er dan uitzien?

00:02:35:06 – 00:02:42:06

Martijn

Dat kost even wat flexibiliteit en aanpassingsvermogen van die leidinggevende. Ja, was wel even schokkend wellicht. Ja.

00:02:42:08 – 00:02:55:23

Saskia

Ja, maar het is wel leuk. Je ziet dan echt wel ziet dat meer mensen in zo'n gesprek. En hoe dat dan... hoe dat gesprek dan op gang komt van oh ja, ja, als we dat nou zo eens naar zouden kijken. Omdat dit onderwerp ook heel erg gaat over empathie, kan ik me echt verplaatsen in de ander. Hoe het voor die ander is.

00:02:56:00 – 00:03:13:14

Saskia

Want om dit onderwerp meteen aan te pakken. We willen dat iedereen een leuke dag heeft, want we zien het als teambuilding en wandeling en weet ik wat je ervan vindt. Maar niet iedereen heeft daar plezier, want er is herrie of het is heel onduidelijk wat er moet gaan gebeuren, of het is gewoon te druk of wat maakt niet uit.

00:03:13:14 – 00:03:23:13

Saskia

Maar het vraagt echt van ons om je te verplaatsen hoe het is om die ander te zijn, om er echt

begrip voor op te brengen. Ja, nou en daar probeer ik altijd een beetje aan te tornen.

00:03:23:16 – 00:03:24:13

Martijn

Ja, dat snap ik.

00:03:24:13 – 00:03:25:24

Saskia

En dit was een mooi moment.

00:03:26:01 – 00:03:45:14

Martijn

Ik was bij de Young Impact Awards. Dat is een uitreiking voor jonge talenten, onder andere op gebied van diversiteit. En ik was deze week echt gewoon compleet onder de indruk van een meisje die was nu negentien jaar, eigenlijk een jonge vrouw, maar die is op de middelbare school al begonnen met bewustzijn te creëren rondom autisme op de middelbare school.

00:03:45:20 – 00:04:05:13

Martijn

en ze gaat daar nu mee verder. Ze is een eigenlijk een soort Saskia Schepers, maar dan in de studentenwereld. En wil dus een neurodiversiteit netwerk starten, is echt supertof en mooi verhaal. Mooie pitch en dan heb je voor die jonge mensen dat ze dat zo goed kunnen. Wel top!

00:04:05:15 – 00:04:06:04

Martijn

Leuk ja.

00:04:06:05 – 00:04:10:21

Saskia

Negentien. Da's zeker knap zag ik mezelf nog niet doen in die tijd.

00:04:10:23 – 00:04:17:17

Martijn

En we hebben vandaag Adriaan in ons midden. Wat gezellig, Adriaan. Hoe zit jij er bij?

00:04:17:19 – 00:04:30:06

Adriaan

Om maar meteen dan naar het onderwerp te gaan hoe zit jij erbij? Ik vind dat een hele moeilijke vraag. Uhm, want dan denk ik moet ik dat letterlijk nemen? Hoe zit ik erbij? Nou, je ziet toch, ik zit in een stoel.

00:04:30:12 – 00:04:31:01

Martijn

Ja.

00:04:31:03 – 00:04:55:22

Adriaan

Uhm of meer figuurlijk waarschijnlijk bedoel je dat: hoe voel je je? Dat levert meteen een nieuw probleem op. Want hoe voel ik me eigenlijk? Ik heb geen idee, dus dan wil ik je helemaal uitleggen hoe ik me voel. Maar daar ben je vast niet naar op zoek, want dan zijn we 2.00u verder. Dus eigenlijk zo'n vraag alleen al vind ik moeilijk.

00:04:55:23 – 00:04:57:12

Adriaan

Hoe zit je erbij?

00:04:57:14 – 00:04:59:01

Martijn

Ja. Nou, je zit in een stoel.

00:04:59:03 – 00:04:59:15

Adriaan

Ik zit in een stoel.

00:04:59:15 – 00:05:03:11

Martijn

Ja, dat is dan uh een mooi antwoord toch?

00:05:03:17 – 00:05:11:20

Saskia

En heb je zelf dan aangeleerd om met iets standards dan te komen? Want die vraag krijg je natuurlijk vaker en dat je dan: Oké, dan ga ik maar dit nu gewoon zeggen.

00:05:11:22 – 00:05:23:21

Adriaan

Is niet zo standaard, want ik zoek wel afhankelijk van de situatie een beetje waar de ander naar op zoek is. En dan doe ik maar ongeveer dat wat ik denk dat de ander verwacht dat ik moet doen.

00:05:24:00 – 00:05:29:01

Saskia

Wat een fantastisch voorbeeld meteen dit, toch?

00:05:29:03 – 00:05:42:12

Martijn

Ja, direct lekker. Want we gaan het hebben over autisme vandaag. Dus leuk dat je er bent, Adriaan.

Adriaan

Ja, dank je wel.

Martijn

Laten we eerst eens beginnen met wat autisme eigenlijk is. Hoe zou jij dat omschrijven?

00:05:42:14 – 00:06:04:03

Saskia

Ja, dat kun je meteen vanuit twee hoeken bekijken. Vanuit de medische hoek zeggen we nou autisme spectrum stoornis. Er is iets mis met dit brein. Ja, nou ja, ik komt ook uit een heel andere hoek neurodiversiteit. Natuurlijke variatie. Dit brein is anders dan de meeste breinen, maar alsnog een natuurlijke variatie met eigen kwaliteiten en uitdagingen.

00:06:04:05 – 00:06:23:13

Saskia

Dus naar die zin zien we autistische breinen die als systemiserende breinen, heel erg denken in: als dit, dan dat. Dan zijn het ook heel vaak de uitvinders. Heel veel belangrijke uitvindingen komen uit autistische breinen, staan allemaal niet bij stil. Vaak meer op dingen dan op mensen gericht meer. Ja, het systemiserende brein vind ik ook altijd heel mooie omschrijving.

00:06:23:13 – 00:06:32:13

Saskia
Maar ik ben zelf niet autistisch, dus ik denk dat het heel goed is om dat juist uit een autistisch brein te horen hoe Adriaan dit zelf zou omschrijven.

00:06:32:15 – 00:06:38:07

Martijn
Nou, laten we dan eens aan Adriaan vragen hoe zou jij het omschrijven? Autisme?

00:06:38:09 – 00:07:19:14

Adriaan
Ik zou denken dat het een speciale manier van zijn en van tegen de dingen aankijken is. En ja wat ik merk en ook er over ook gelezen heb en over weet is wel dat het eigenlijk vooral op drie vlakken zich openbaart. En dat is in eerste instantie wat moeilijkheden met empathie of je een beeld kunnen vormen van wat er in een ander omgaat.

00:07:19:16 – 00:07:45:22

Adriaan
Ik heb daar nog wel trouwens een paar kanttekeningen bij, maar daar komen we misschien later nog op. Het tweede is centrale coherentie, zoals dat wordt genoemd. Die op een andere manier zou werken. Dus dat betekent dat bij mensen met autisme... die vertrekken vaak vanuit het detail en werken zich zo naar het overzicht toe.

00:07:45:24 – 00:08:10:00

Adriaan
In plaats van omgekeerd. Heel veel mensen die beginnen met het overzicht en gaan dan op zoek naar de belangrijke details daarin. En als laatste dat heet de executieve functies in het brein. Die zouden op een wat andere manier werken en dan moet je denken aan dingen zoals plannen of remmingen.

00:08:10:02 – 00:08:30:08

Adriaan
Die toch op een andere manier werken. En ik kan wel heel veel van die dingen, als ik dan bij mezelf over nadenk, kan ik die wel terugvinden hoe dat bij mij zit. En eigenlijk bij de meeste van die punten vind ik het meestal juist één van de van de talenten die ik heb...

00:08:30:10 – 00:08:58:10

Adriaan
...dan een beperking. Althans zo ervaar ik dat. En wat ik ook heel erg sterk zie en ook weet en hoor is dat autisme heel erg afhankelijk is ook van je omgeving. Omdat bijvoorbeeld in de medische wereld wordt een diagnose ook heel erg gerelateerd aan wat kan iemand in een gegeven omgeving. Ik heb heel lang in België gewoond en gewerkt.

00:08:58:10 – 00:09:25:24

Adriaan
Tien jaar. En als je daar ja een soort sociaal foutje maakte dan denken de mensen toch heel snel van: ach die rare Hollander. En dat is dan een hele andere reactie dan je bijvoorbeeld in Nederland zou krijgen. Dan denk ik van ja je begrijpt het niet of zo. Dus uh, ik ken ook wel veel mensen met autisme spectrum diagnose die ook wel ervoor kiezen om in het buitenland te wonen.

00:09:26:01 – 00:09:45:13

Saskia
En daarmee is het dus vanuit neurodiversiteit echt een contextueel iets. En dat noemen we dan

het sociale model van dit brein komt nou eenmaal beter tot zijn recht in of minder in bepaalde situaties. In ieder geval ook in een culturele setting kan ook nog ongelooflijk verschil zijn. Of je in Japan opgroeit waar heel andere sociale conventies zijn, kan natuurlijk verschillend uitpakken.

00:09:45:15 – 00:09:57:21

Saskia
Maar ja, je gaf meteen al zo'n fantastisch voorbeeld met een vraag. En dat jij zo begint in details denken: Eigenlijk zou ik dit moeten vertellen, dat moet vertellen. Dus al meteen een een. Een mooi voorbeeld van nou veel meer die details gaan.

00:09:58:02 – 00:10:05:14

Martijn
Ja en ik voelde ook een soort van het moet kloppen hè. Dus uh, het antwoord op de vraag moet exact kloppen.

00:10:05:16 – 00:10:18:23

Adriaan
Ja

Martijn
klopt dat?

Adriaan
Uh ja, dat klopt wel ja. Ja, ja. Het antwoord op de vraag moet wel kloppen. En eigenlijk moeten alle situaties moeten ook wel kloppen. Dat is voor mij wel belangrijk inderdaad.

00:10:19:00 – 00:10:33:23

Martijn
Nou dan gaan we dit een ontzettend kloppende podcast maken. Ja hè? En welke... Want uh, nou misschien nog even over autisme, er wordt altijd gesproken van autisme spectrum. Saskia, wat wordt daarmee bedoeld eigenlijk?

00:10:34:00 – 00:10:50:09

Saskia
Nou, dat dat alles een gradatie is. En wat ik er moeilijk aan vind om het zo te noemen is, en daar moet Adriaan maar zelf antwoord op geven, maar wat vaak als kwetsend wordt ervaren dat mensen zeggen van je we zijn allemaal een beetje autistisch, het is toch een spectrum. We zijn allemaal een beetje autistisch.

00:10:50:11 – 00:11:07:01

Saskia:
Ja en Ik ben benieuwd hoe jij erop reageert, maar in het algemeen wordt dat niet zo enthousiast ontvangen, terwijl de zender misschien dat daardoor iets milder wil maken van: joh weet je, ik zet mijn boek op kleur. We hebben allemaal een autistische kant. Door het een beetje te verzachten, maar eigenlijk ook een stukje identiteit of iets bij je weg te halen.

00:11:07:01 – 00:11:17:12

Saskia
Dus ik ben benieuwd hoe Adriaan daar naar kijkt, want dat kunnen wij wel zeggen: Dit is hoe het officieel klinkt. Maar hoe het ontvangen wordt door de andere partijen vind ik wel interessant.

00:11:17:14 – 00:11:48:18

Adriaan

Ja, want autisme... Als je er echt medisch naar kijkt gaat of komt het wel heel erg neer op de manier waarop je brein informatie verwerkt. Nou daar zijn allerlei verschillende theorieën over. Eentje is ervan dat bij zeg maar de meeste mensen als ze opgroeien in hun hersenen op een gegeven moment allerlei verbindingen worden weggesnoeid naarmate je opgroeit en er is wel wat onderzoek...

00:11:48:21 – 00:12:18:01

Adriaan

...waarin aangetoond is dat bij mensen met autisme die verbindingen niet worden weggesnoeid. Dus dat zou ook een aanwijzing kunnen zijn dat allerlei prikkels ook op een andere manier verwerkt worden. En dat is wel bij de meeste mensen met autisme die hebben wel bijvoorbeeld veel waar het licht of geluid of tast of geur heel hard...

00:12:18:03 – 00:12:52:20

Adriaan

... binnenkomt of juist misschien soms heel zacht binnenkomt. En ik heb wel echt last van prikkels, van drukke omgevingen van als ik op kantoor ben in een vergadering, dan staan daar vaak staat daar ook apparatuur in die ruimte. Die hebben transformatoren voor de meeste mensen die horen dat niet eens. En ik hoor soms echt een keihard geluid ergens uit een televisie of een lamp komen, wat me echt dan heel erg veel moeite kost om me op de rest van het gesprek te richten.

00:12:52:23 – 00:13:19:15

Adriaan

Nou, als ik een werkdag heb en ik heb iets van vijf, zes, zeven meetings achter elkaar die ingewikkeld zijn, waar veel ook misschien in sociale zin ook nog gevraagd wordt. En ik heb knipperende TL balken en zoemende tv's in die kamer, dan ben ik echt uitgeput. En veel meer uitgeput dan de meeste mensen. Dus als ik dan de reactie krijg van ik ben ook een beetje of iedereen is wel een beetje autistisch...

00:13:19:16 – 00:13:24:07

Saskia

Ik hoor het ook hoor, die zoemende tv. Want ik hoor dat ook, wat jij hoort denken ze dan.

00:13:24:08 – 00:13:40:00

Adriaan

Ja, precies, Maar dat is dus wel op een andere manier. Dus dat vind ik dan vervelend aan zo'n reactie. Het is alsof je zegt: ik heb ook een beetje een gebroken been tegen iemand die met een gebroken been rondloopt.

00:13:40:02 – 00:13:40:15

Martijn

Ja.

00:13:40:17 – 00:13:43:17

Adriaan

Of we hebben allemaal wel eens een beetje pijn in ons been.

00:13:43:19 – 00:14:00:06

Saskia

Ja, en dit is wel ingewikkeld want daar zit dat gebrek aan empathie van de omgeving van: ja maar, ik hoor dit ook. Joh, Adriaan, daar moet je je gewoon voor afsluiten, dan krijg je dat soort dingen. Je moet je gewoon weer afsluiten. Moet je juist niet op letten. Ja, dat is niet altijd een

keuze en dat is voor veel mensen nieuw, denk ik.

00:14:00:06 – 00:14:08:23

Saskia
Dat je niet denkt: Oh, ik hoor het ook, dus ja, dan kan je dat net zo goed wegpoetsen als ik dat kan.

00:14:09:00 – 00:14:15:09

Martijn
Dan toch maar gewoon de vraag hoe is het dan om jou te zijn? Is ook een lastige vraag, hè?

00:14:15:13 – 00:14:46:16

Adriaan
Is echt een hele moeilijke vraag. Ik vind het heel leuk om mij te zien. Ik denk dat heel veel andere mensen ook wel eens moeilijke tijden ervaren in hun leven. En dat heb ik ook, dus ik vind op zich kan ik heel erg goed inmiddels met wie ik ben overweg.

00:14:46:18 – 00:15:05:19

Adriaan
En ik vind het ook heel fijn dat ik inmiddels ook echt een diagnose autisme heb, zodat ik ook aan andere mensen kan vertellen of kan laten lezen van: oké, zo kan je er mee omgaan en in een relatie: op deze manier kan je dan omgaan en ik kan aan mijn partner uitleggen wat ik wel nodig heb en niet nodig heb.

00:15:05:21 – 00:15:17:17

Adriaan
Dus ik heb mijn leven heel erg goed aangepast en ja ik ben ontzettend blij met wie ik ben.

00:15:17:19 – 00:15:20:04

Saskia
Sinds wanneer heb je de diagnose?

00:15:20:06 – 00:15:22:21

Adriaan
Sinds een jaar of zes, zeven.

00:15:22:23 – 00:15:24:22

Saskia
Uh, nog niet zo heel lang, zeg maar.

00:15:24:23 – 00:15:41:23

Saskia
Maar wat heeft jou dat gebracht? Want ik zal je vertellen, ik ga niet te veel vragen stellen, maar een beetje de context, dat ik heel vaak vraag: Saskia, dan heb je toch over hokjes en je moet juist helemaal weg van labels en dergelijke zeg maar. Soms is een diagnose ook... geeft ook weer grip.

00:15:42:00 – 00:15:48:10

Saskia
Dus ik ben wel benieuwd hoe was het krijgen van een diagnose voor jou?

00:15:48:12 – 00:16:27:01

Adriaan
Het letterlijke krijgen van een diagnose voelde alsof ik geslaagd was voor een examen. En het

bracht echt ontzettend veel opluchting. Alhoewel ik wel in aanloop ernaartoe al wel wist dat ik het examen zou halen. En vervolgens waarom het wel fijn is om die diagnose te hebben is omdat je dus eigenlijk een soort gebruiksaanwijzing van jezelf krijgt, van dat je begrijpt van waarom je misschien heel erg moe bent na een avond uit.

00:16:27:03 – 00:16:48:07

Adriaan

En wat ik bijvoorbeeld nu doe... Ik plan nooit meer meer dan één sociaal evenement op één dag. En dat bespreek... Dat heb ik ook met mijn partner zo besproken en die begrijpt dat inmiddels ook. Terwijl je vroeger zou zeggen van nou we kunnen toch best eerst naar het feestje van die en dan daarna naar het feestje van die.

00:16:48:09 – 00:16:49:14

Adriaan

En dat doe ik nu dus niet meer.

00:16:49:14 – 00:16:54:07

Saskia

Maar dan helpt zo'n diagnose om dat te legitimeren en dat je misschien een andere keuze maakt.

00:16:54:09 – 00:16:57:07

Adriaan

Om het te legitimeren naar jezelf en naar anderen.

00:16:57:09 – 00:16:58:12

Saskia

Ja, beide kanten op.

00:16:58:13 – 00:17:04:10

Martijn

Ja, en slagen voor een examen is natuurlijk altijd leuk toch? Tenminste, dat denk ik dan.

00:17:04:12 – 00:17:31:01

Adriaan

Ja, dat is altijd leuk. En wat er ook heel fijn was aan dat moment is dat je met terugwerkende kracht begrijp ik ook waarom ik heel veel problemen had ervaren in mijn leven. Al beginnend op het schoolplein, dat ik toch op hele jonge leeftijd wel echt goed aansluiting vond en op een gegeven moment als kinderen op het schoolplein toch meer ja, op een andere manier zich sociaal konden of begon te gedragen.

00:17:31:01 – 00:17:50:05

Adriaan

Dat ik ja vanaf groep zeven acht, negen ontzettend gepest werd en daar totaal niet meer mee kon. En dat je dat dan nu achteraf begrijpt waarom dat was en hoe dat in elkaar zat. En ja, dat vond ik ook ontzettend fijn om dat te snappen.

00:17:50:07 – 00:17:58:11

Saskia

Misschien resoneert deze quote wel bij jou ook. Die gebruik ik heel vaak van: Het is heel fijn om te weten dat je een normale zebra bent en geen mislukt paard.

00:17:58:13 – 00:18:00:24

Martijn

Ja, dat is een mooie uitspraak ja.

00:18:01:00 – 00:18:03:06

Saskia

Dus dat je bent geslaagd voor het zebra examen.

00:18:03:09 – 00:18:05:23

Martijn

Nou, gefeliciteerd zebra.

00:18:06:00 – 00:18:07:24

Adriaan

Ja dank wel, Dank je wel.

00:18:08:01 – 00:18:20:00

Saskia

Maar en dat pesten. Ik ben zelf ook gepest op school, dus voor andere mensen heel moeilijk te bevatten hoe diep dat zit op die leeftijd. Is dat iets wat je waar is dat nog iets wat je ergens met je meedraagt?

00:18:20:02 – 00:18:43:04

Adriaan

Ja, dat denk ik wel altijd, ja. En er waren ook echt wel traumatische ervaringen bij, zoals worden opgesloten in de kast, bij het schoolzwemmen en dat ook het leraren team vergat om dan mij terug te nemen dat soort dingen. Dat zijn momenten die ik wel echt nog steeds moment voor moment voel.

00:18:43:06 – 00:18:45:17

Martijn

Ja, dat is natuurlijk ook traumatisch.

00:18:45:17 – 00:18:50:08

Saskia

Ja dat zijn dingen die blijven echt al je hele leven bij. Ja vreselijk hè?

00:18:50:10 – 00:18:54:10

Adriaan

Ja, ja, absoluut.

00:18:54:12 – 00:18:56:21

Martijn

We gaan het ook over het werk hebben?

00:18:56:21 – 00:18:59:01

Saskia

We gaan het zeker over het werk hebben.

00:18:59:03 – 00:19:04:10

Martijn

Wat is nou een goed werk voor mensen met autisme, met een autistisch brein?

00:19:04:12 – 00:19:26:17

Saskia

Met een autistisch brein. Ja, wat ik altijd vertel is, waar je ze gewoon veel tegenkomt. En wat

grappig is, of ze... Wat we zien is dat autistische breinen ook heel veel werken in nauwkeurige beroepen misschien in de zorg, radiologen of dergelijke waar bepaalde nauwkeurigheid gewenst is of bij de politie, het scannen van politie beelden. Autisten kunnen dingen zien die andere mensen echt niet zien.

00:19:26:19 – 00:19:46:03

Saskia

Op anti witwaswerk, fraude werk vanwege patroonherkenning, detecteren van afwijkingen. Maar ja, het zijn vaak ook gewoon uh uitvinders en ook journalisten zijn, wetenschapsjournalist. Jij kan van alles zijn. We hebben daar heel erg beperkt beeld bij van oh, die gaan in de IT werken. Is ook wel zo. Werken veel autisten in de IT, maar werken ook heel veel autisten in de zorg.

00:19:46:05 – 00:19:51:18

Saskia

Er is eigenlijk heel veel mogelijk, dus de vraag is: wat kun je ermee? Ja, je kunt er heel veel mee.

00:19:51:23 – 00:19:52:12

Martijn

Ja.

00:19:52:14 – 00:20:10:00

Saskia

En alleen omdat we heel veel stigma erop hebben, denk ik. En ik ken het verhaal van een student dat die wilde heel graag toegepaste psychologie studeren. Toen zeiden ze: Ja, maar je bent autistisch, dus dat kan niet. Dus jij moet de IT in. Nou, hij is alsnog toegepaste psychologie gaan studeren met veel support van zijn ouders en daar heel veel voor moeten doen.

00:20:10:02 – 00:20:31:11

Saskia

Ja en is nu iemand die als studenten coach werkt voor autistische studenten. Fantastisch, weet je wel. Maar ja, aan de voorkant hadden ze werd toen nog gezegd ja maar dat kan niet want een autistisch brein kan dit wel of niet. Ja, die beperking hebben wij gemaakt in ons hoofd. Maar ziet u wel beroepen waar je misschien van nature wat meer naar toe getrokken wordt.

00:20:31:12 – 00:20:36:24

Martijn

Ja snap ik. En welke talenten zie jij dan echt vooral bij autisme naar voren komen?

00:20:37:05 – 00:21:02:05

Saskia

Focus, nauwkeurigheid, Die patroonherkenning, detecteren van fouten. Ik liet mijn boek ook zeker nalezen door autistische breinen. Die haalde echt dingen uit die ik er niet uit kan halen. Ook wel een stuk hyperfocus, vastberadenheid, afmaken. Ook wel loyaliteit op werk, als iemand op zijn plek zit dat die loyaliteit heel hoog is. Denk ik dat dit wel de dingen zijn waar je zo'n beetje aan kan denken.

00:21:02:09 – 00:21:03:11

Martijn

Oké.

00:21:03:13 – 00:21:06:17

Martijn

Herken jij deze talenten bij jezelf?

00:21:06:19 – 00:21:30:00

Adriaan

Ja, die herken ik ook wel. Ik zie ook nog wel andere dingen waar mensen misschien wat minder snel aan denken. Want wat ik eerder vertelde is dat ik in ieder geval heel erg vanuit detail naar het overzicht toewerkt. Dat betekent dus wel dat zodra ik het overzicht heb, dat ik dan het hele systeem ken met alle details erin.

00:21:30:02 – 00:21:58:02

Adriaan

En de meeste mensen die hebben dat niet zo snel. En ja, als ik dat eenmaal heb dan kan ik daar ook heel erg mee spelen en dat zie ik ook wel veel, ook bij andere mensen met autisme, die bijvoorbeeld juist ook, want er wordt vaak gezegd nou misschien mensen met autisme, die zijn vanwege die centrale coherentie die een beetje anders werkt ook wel rigide in hun denken bijvoorbeeld.

00:21:58:04 – 00:22:29:01

Adriaan

Maar ik zie ook veel, bijvoorbeeld cabaretiers die woordgrappen, woordgrappen en autisme. En dat is dus eigenlijk juist spelen met de rigiditeit. En dat betekent dus ook bijvoorbeeld voor creatieve oplossingen in een bepaald stelsel of in een bepaalde organisatie. Als ik eenmaal kan spelen met die rigiditeit, dan kan ik juist ook heel erg creatieve oplossingen bedenken of out of the box denken.

00:22:29:01 – 00:22:43:09

Adriaan

En dat zie ik ook wel bij veel andere mensen met autisme terug die juist heel erg met onconventionele oplossingen kunnen komen. En dat is denk ik zeker één van de dingen waar ik best wel goed in ben.

00:22:43:11 – 00:22:44:18

Saskia

Fantastisch.

00:22:44:20 – 00:22:49:24

Martijn

Maar haal ons dan vooral ook even... Vertel, wat doe je?

00:22:50:01 – 00:23:20:19

Adriaan

Ik ben interimmanager bij de bij de Rijksoverheid. Ik kan eigenlijk worden worden ingezet op allerlei opdrachten. Maar mijn specialiteiten zijn wel een beetje dingen... ja, Ik zeg altijd opruimen of opbouwen. Dus bijvoorbeeld als er ergens een probleem is bij een afdeling, dan kunnen ze aan mij vragen. En bij een probleem kan je denken aan misschien dat een proces niet zo lekker loopt.

00:23:20:19 – 00:23:36:05

Adriaan

Maar het kan ook bijvoorbeeld dat de sociale veiligheid niet in orde is of dat er mensen, veel mensen met een burn-out thuis zitten en dan kunnen ze aan mij vragen om daar verandering in te brengen.

00:23:36:07 – 00:23:41:13

Martijn

Leuk! En hoe is het om dat werk te doen voor jou?

00:23:41:15 – 00:24:07:06

Adriaan

Ik vind het heel erg leuk werk. Ten eerste omdat ik dat concreet resultaat daarvan zie vaak. Maar het is ook heel erg omdat het precies past bij mij, waar ik waar ik goed in ben, dat ik het heel erg leuk werk vind. En ik kan best wel goed observeren, nou wat ik ook kan wat ik zei, systematiseren hè.

00:24:07:08 – 00:24:28:21

Adriaan

Dus ik kan dan een beetje een analyse maken van wat is hier eigenlijk precies aan de hand. En waarom loopt het niet zoals de mensen het zelf zouden willen? En daarna? Ik kan heel goed van analyse naar plan van wat gaan we doen? En ik kan merkwaardig genoeg heel goed planningen maken.

00:24:28:21 – 00:24:59:17

Adriaan

Ook wat ingewikkelder planningen met onderlinge afhankelijkheden. Dus dat zit wel echt heel erg op op wat ik kan. En waarom ik het ook heel plezierig vind is, omdat ik als externe kom ik dan bij zo'n bijvoorbeeld afdeling of directie en ik ben er wel mee verbonden, maar ik sta er ook een beetje buiten. Ik word eigenlijk niet gehinderd door alle sociale context die er is, want daar heb ik ook niet zoveel mee.

00:24:59:18 – 00:25:16:12

Adriaan

Ik ga gewoon voor om te doen wat nodig is. Dus ik raak niet zo snel verzeild in een soort sociaal systeem of of vrienden, politiek of iets met zo doen we het hier normaal gesproken niet, daar heb ik allemaal daar geen last van, zeg maar.

00:25:16:14 – 00:25:19:17

Martijn

Ik kan lekker jezelf zijn, lekker onafhankelijk, lekker authentiek.

00:25:19:19 – 00:25:20:07

Adriaan

Precies.

00:25:20:07 – 00:25:44:08

Saskia

En ik denk dat dit is bij heel veel neuro divergente breinen resoneert. Want dit is precies wat jij zegt. Je bent een beetje los van die sociale conventies, de dagstart, alle scrum events of je dat soort dingen hebt in werk, afhankelijk van waar je werkt. Want dat viel me meteen op in jouw verhaal. Je zit op een soort interim plek en daarmee ben je net een beetje los van de de dagelijkse team dingen die mij doorgaans veel energie kosten.

00:25:44:08 – 00:25:48:12

Saskia

En jou blijkbaar ook, want anders zou je daar niet zo blij mee zijn.

00:25:48:17 – 00:26:15:08

Adriaan

Dat is het voordeel van deze rol is dat ik wel heel erg de vrijheid heb om mijn werkweek zo in te richten dat het voor mij ook goed te doen is. Dus ik heb op deze manier wel veel vrijheid om mijn eigen agenda te bepalen wanneer ik naar kantoor ga. Of ik pauze inlast. Welke vergaderingen ik wel en niet naar toe ga.

00:26:15:10 – 00:26:30:20

Saskia

Ja, dus Je kan spelen met flexibiliteit, met je sociale omgang en autonomie die je nu met name hebt en een beetje los van die sociale ja druk misschien, die toch altijd wel is in een teamsamenwerking. Heerlijk voor je.

00:26:30:22 – 00:26:32:08

Adriaan

Ja, het is een droombaan.

00:26:32:08 – 00:26:36:16

Martijn

Het is een droombaan. Hoe ben je bij deze baan gekomen? Heb je erop gesolliciteerd?

00:26:36:18 – 00:27:04:19

Adriaan

Nee. Gek genoeg niet. Ik had... Tien jaar heb ik in Brussel gewerkt bij de Europese Commissie. Toen kwam ik mijn partner tegen en die heeft een winkel in Den Haag. Dus die konden we helaas niet verplaatsen naar naar Brussel dus uiteindelijk heb ik door de zure appel heen gebeten en ben samen gaan wonen met mijn partner in Amsterdam.

00:27:04:21 – 00:27:24:06

Adriaan

Dus ik moest op zoek naar een nieuwe baan en die nieuwe baan vond ik bij de rijksoverheid in Nederland. Aanvankelijk als programmamanager. Alleen dat programma werd groter en groter en groter en op een gegeven moment was ik lijnmanager. Dus in een managementteam van een directie en daar was ik soort van verzeild geraakt.

00:27:24:06 – 00:27:50:09

Adriaan

En toen werd het wel een baan die me eigenlijk meer energie kostte dan opleverde. Dus ja, heel veel vaste vergaderingen, vaste MT vergaderingen, vaste verplichtingen. En op een gegeven tijd heb ik gezegd ondanks dat ik er wel heel goed in was. En dat mensen het wel jammer vonden dat ik ging heb ik toch gezegd:

00:27:50:13 – 00:28:19:05

Adriaan

Ik stop hiermee. Ik neem een half jaar vrij. En toen heb ik op LinkedIn heb ik eigenlijk een bericht geschreven waarom ik dat deed, dat half jaar vrij nemen en wat ik heel graag wilde doen. Namelijk interim management doen. En ja, eigenlijk na twee maanden tijdens maar na half jaar sabbatical kwam er een aanbod om te doen wat ik nu doe.

00:28:19:07 – 00:28:34:11

Saskia

Leuk dus. Mooi! En dit is wat we in neurodiversiteit dus eigenlijk een niche noemen. Daar waar jouw talent en de juiste context waar alles samenkomt. Je zit nu gewoon helemaal in je element. Er wordt niet van je gevraagd wat niet zo in je systeem zit en wat je wel kunt kun je daar helemaal in kwijt. Heerlijk!

00:28:34:16 – 00:28:52:03

Adriaan

En wat ik zelf wel heel erg geleerd heb is om eigenlijk precies te omschrijven van hoe, wat ik wil en hoe ik het zou willen en zou kunnen en dan eigenlijk afwachten wat er komt. En er kwam iets

en dat vond ik wel bijzonder om te zien.

00:28:52:05 – 00:29:20:04

Martijn

Ja. Wat ik natuurlijk ook vaak hoor is dat mensen met een autistisch brein het lastig vinden om aan een baan te komen omdat ze sollicitatiegesprekken moeten voeren, toch moeten voldoen aan de sociale context die gevraagd wordt. Dan moet jij dat misschien best wel vaak doen omdat je als interimmanager ook nog weleens op heel veel verschillende plekken terecht komt door de mensen die toch ook met je kennismaken of je dat wel kan.

00:29:20:04 – 00:29:24:16

Martijn

Hoe is dat voor jou? Om dan kennis te maken?

00:29:24:16 – 00:29:45:20

Adriaan

Nou zal ik je wat vertellen: ik ben nog nooit door een sollicitatieprocedure heen gekomen. Ik heb ontzettend veel gesolliciteerd en ik denk bij alle onderdelen van de rijksoverheid bij en bij alle grote advocatenkantoren in Nederland, bij alle multinationals in Nederland heb ik wel gesolliciteerd.

00:29:45:20 – 00:29:46:24

Saskia

Ik heb een stapel afwijzingen.

00:29:47:00 – 00:30:07:02

Adriaan

Ik ben nooit, nooit, nooit door een sollicitatieprocedure heen gekomen. Wel altijd uitgenodigd op basis van m'n CV en een m'n opleiding. Maar in het eerste of tweede of derde bij sommige Amerikaanse multinationals soms in het zevende gesprek dat ik er toch uitviel.

00:30:07:04 – 00:30:07:15

Martijn

Oh jee.

00:30:07:17 – 00:30:10:15

Saskia

En met welke feedback?

00:30:10:17 – 00:30:12:05

Adriaan

Geen klik vaak.

00:30:12:09 – 00:30:14:18

Saskia

Nou ja.

00:30:14:20 – 00:30:18:23

Martijn

Ja. Ervaar jij dan wel de klik?

00:30:19:00 – 00:30:22:15

Adriaan

Ik weet niet eens wat een klik is.

00:30:22:17 – 00:30:24:03

Martijn

Goede vraag, hè.

00:30:24:05 – 00:30:37:22

Saskia

Ja nee, ik herken dit wel, want ik ben heel... Ik ben ook heel vaak afgewezen ook wel in banen dan vaak een twee of derde ronde en dan zeiden ze: ja, allemaal goed verhaal, maar je maakt geen verbinding. En ik snap dan ook niet wat iemand zegt, je maakt geen verbinding.

00:30:37:22 – 00:30:55:24

Saskia

Ik denk dat ik het nu wel beter snap. Je wordt ouder ben omdat ik denk dat ik, en misschien herken je dat wel ja, dan zorg je toch een beetje verbinding op chit chat, dat soort dingen. En ik blijf heel erg naar wat ik kan, waar ik goed in ben. Ik ben heel erg geïnteresseerd in de inhoud en wat minder in de, een beetje, de sociale franje eromheen zeg maar.

00:30:55:24 – 00:31:02:07

Saskia

Ik denk dat dat het was, maar misschien is dat die klik wat ik hoorde met verbinding.

00:31:02:09 – 00:31:14:24

Adriaan

Ja, misschien als ik een klik ervaar is het met andere mensen met autisme. Daar heb ik soms wel echt snel dat ik ook meer kan meevoelen met die persoon.

00:31:15:01 – 00:31:16:17

Saskia

op de zelfde golflengte.

00:31:16:18 – 00:31:20:08

Adriaan

Ja, en eigenlijk al zonder dat we een woord gezegd hebben vaak.

00:31:20:13 – 00:31:39:10

Saskia

Maar dat is natuurlijk wat je hebt begonnen over empathie in het begin. En misschien wil je daar ook nog wat over zeggen. Maar er bestaat ook iets als double empathy probleem dat we gewoon zien dat autisten onderling helemaal niet die communicatieproblemen hebben die er soms wel zijn tussen autistische en niet-autistische breinen. Dat er onderling eigenlijk spreekt spreek je dus blijkbaar wel dezelfde taal.

00:31:39:12 – 00:31:42:03

Saskia

Is dat misschien ook iets waar je aan aan wilde refereren?

00:31:42:09 – 00:32:08:03

Adriaan

Ja precies, ik denk dat empathie is ook wel heel erg afhankelijk van je omgeving, want volgens mij is dat niet iets wat absoluut is. Dus ik denk ook dat dat heel erg afhankelijk is van de situatie van de cultuur, maar zeker ook van hoe je brein in elkaar zit.

00:32:08:05 – 00:32:28:20

Adriaan

En wat ik vond dat jij ook een heel mooi voorbeeld gaf net, want namelijk de ander zegt dat jij geen verbinding maakt. Ja, dan kan je natuurlijk net zo goed omdraaien, want dan maakt die ander ook geen verbinding. Maar op een of ander manier legt die dat toch bij jou. En ja, dus een klik ervaren met iemand...

00:32:28:20 – 00:32:39:23

Adriaan

Ja. Nou misschien als die wat meer neurotypisch is, zoals dat heet, dan is dat voor mij soms wel moeilijk. Terwijl ik misschien met mensen die ook autisme hebben wat makkelijker is.

00:32:40:02 – 00:32:58:10

Saskia

En moet je hier eens even realiseren. Dit is een hele mooie oproep aan recruiters en voor mensen op wervings selectie. D'r zijn gewoon mensen als jij en ik die is gewoon waardevol, zeer waardevol werk doen. Vind mezelf ook... Mogen toch blij zijn met onszelf, maar dat ik heel vaak dus ben afgewezen op iets wat ja... dat is eigenlijk heel arbitrair.

00:32:58:10 – 00:33:13:24

Saskia

Wat is nou een klik en wat verbinding? En misschien moet je juist iemand hebben waar je misschien niet denkt, niet maar een kind of people. Wel iemand met ongekende toegevoegde waarde in een team. Maar dit is zo moeilijk en dit noemt Esther Mollema ook de diversiteits paradox, vind ik ook een heel mooie term. We omringen ons toch het liefst met mensen die op ons lijken.

00:33:14:04 – 00:33:27:15

Saskia

En als je denkt dit is anders dan ik, dus ik ervaar misschien die klik niet, want dit is gewoon een ander type persoon en dan blijf daar toch van weg. Terwijl daar zit wel een deel van de collectieve intelligentie die je als organisatie nodig hebt. Want jij ziet iets wat ik niet zie en andersom.

00:33:27:21 – 00:33:28:08

Adriaan

Ja.

00:33:28:10 – 00:33:44:08

Saskia

Alleen ja, je bent misschien anders dan ik, dus dit is zo'n enorme oproep ook dat er zoveel mensen net als jij worden afgewezen om iets wat misschien eigen is aan mens zijn. Dat je anders bent, maar daardoor ook iets levert en toevoegt aan de organisatie wat onmisbaar is.

00:33:44:10 – 00:33:54:13

Martijn

En is het eigenlijk dan ook een oproep om te zeggen dat als je geen klik ervaart, dat je dan nieuwsgierig bent van: joh waar komt dat dan vandaan? Waar zitten dan hier ook de kansen?

00:33:54:15 – 00:34:09:14

Saskia

Ja en wat is een klik? Inderdaad. En is dat nodig? Ja, En misschien dat ook dat maar een beetje met elkaar over heb. Je hoeft ook niet allemaal vriendjes en vriendinnetjes te zijn op het werk. Je wilt ook gewoon lekker je werk doen. Dus hoe belangrijk is het om een bepaald soort klik te hebben? Want wat is dat dan eigenlijk die klik?

00:34:10:08 – 00:34:11:06

Adriaan

00:34:11:06 – 00:34:12:02

Saskia

Ik snap het wel, hoor.

Adriaan

Ik vind het wel een heel slecht selectie criterium.

00:34:12:03 – 00:34:28:11

Saskia

Ja, want je sluit dus breinen uit die anders zijn dan jij om een bepaalde reden. Maar als je blijft werven op het moet één grote gezellige klik worden en we gaan lekker borrelen elke middag. Ja dan sluit je breinen uit.

00:34:28:16 – 00:34:38:09

Martijn

Ik vind t wel interessant wat je zegt. Het is een slecht afwijzings criterium. Zou het een ontzettend goed uh aanname criterium kunnen zijn dan, om het om te draaien?

00:34:38:11 – 00:34:41:01

Adriaan

Nee, nee ik zei...

00:34:41:01 – 00:34:41:12

Martijn

Het doet er gewoon niet toe.

00:34:41:12 – 00:34:43:08

Adriaan

Nee, het is het is niet relevant.

00:34:43:11 – 00:34:45:15

Martijn

Nee.

00:34:45:17 – 00:34:59:17

Saskia

Mooi hè, dat is toch mooi? Dit is denk ik toch voor heel veel mensen kortsluiting in hun brein. Dat je zou zeggen van is die klik nou heel belangrijk? Ja ja, want ja ik denk heel veel mensen afgewezen op van nou lijken heel geschikt maar geen klik. En er zit natuurlijk uh meer dan 80.000 autistische breinen thuis...

00:34:59:19 – 00:35:00:07

Martijn

Ja.

00:35:00:09 – 00:35:05:05

Saskia

...die gewoon kunnen werken. Maar misschien net als jij gewoon keer op keer die afwijzing hebben gekregen.

00:35:05:07 – 00:35:29:02

Martijn
Hartstikke zonde.

Saskia
Super zonde.

Martijn
Hé, jij zit helemaal lekker op je plek, doet werk waar jij je helemaal in thuis voelt. Wat heb jij nodig om goed te kunnen functioneren? Je hebt daar wat dingen over gezegd, ook qua prikkelgevoeligheid en wat zijn wat zijn nog meer zaken waardoor jij goed tot je werk komt?

00:35:29:04 – 00:35:52:17

Adriaan
Nou, ik denk dus dat dat eigenlijk het belangrijkste is dat ik toch wel een klein beetje de vrijheid heb om mijn werk in te richten zoals ik dat fijn vind. Dus ook het vertrouwen dat ik dat dan dus doe en kan. Het vertrouwen van de organisatie is dan wel heel heel belangrijk voor mij.

00:35:52:19 – 00:36:29:24

Adriaan
Verder praktisch. De kantooromgeving is voor mij wel belangrijk. Dus soms betekent dat nou ja, als we ergens zitten wat waar veel prikkels zijn wat dan niet ideaal is, dan wil ik geen lange vergadering of een pauze erin. Zelfs als we maar 1 uur vergaderen vind ik het dan soms toch wel prettig om ergens op de helft even 5 minuten die zaal uit te kunnen.

00:36:30:01 – 00:36:57:23

Adriaan
Al is het maar om gewoon even uit het raam te staren. En soms duurt het bij mij ook wel ietsje langer voordat ik me ergens een oordeel over gevormd heb. Dus ik ben niet in een vergadering ben ik niet iemand die meteen zegt wat ik er van vind. Ik hou ook heel erg veel van voorbereide vergaderingen met stukken dat het duidelijk is wat we gaan doen.

00:36:57:23 – 00:37:16:23

Adriaan
Wat gaan we nou besluiten? Gaan we überhaupt iets besluiten of was dit alleen maar ter informatie? Of zijn we aan het brainstormen? Terwijl toch wel vrij veel vergaderingen eigenlijk, dat van tevoren niet zo heel erg duidelijk is en ik zet dat dan juist ook weer in als iets wat ik kan toevoegen aan organisatie, namelijk om dat wel duidelijk te maken.

00:37:16:23 – 00:37:37:17

Adriaan
Want achteraf uiteindelijk vindt iedereen het wel fijn als we een agendapunt hebben. Van tevoren precies weten wat we nou met dat agendapunt willen gaan doen en willen we er alleen over brainstormen of willen we echt een besluit maken? Of was het alleen ter informatie? Dus dan kan ik ook nog wat brengen.

00:37:37:19 – 00:37:56:08

Saskia
Dit is ook echt het heikele punt van alles wat jij aangeeft, wat jij prettig zou vinden, vinden veel meer mensen prettig. Dus nu hebben we dat over redelijke aanpassingen. Nou ik ben het redelijke toevoeging gaan noemen, want alles wat jij toevoegt, dat is niet voor een paar mensen, eigenlijk voor iedereen. Dus als ik een ding hoor ik altijd super fijn.

00:37:56:10 – 00:38:15:15

Saskia

Mensen die zich voorbereiden wordt de vergadering sowieso veel efficiënter en effectiever van. Dus uiteindelijk is iedereen er blij mee. Maar het gaat dus enorm helpen als iemand als jij waarschijnlijk meer mensen de stukken vooraf toegestuurd krijgen en gewoon in de vergadering niet meteen een mening hoeven geven. Want jij hebt een ander bedraad brein dan ik. Dus jij gaat andere wegen bewandelen in je brein en daar komt iets uit waar ik wat aan heb.

00:38:15:17 – 00:38:31:09

Saskia

Ken je de 6 seconden regel? Dar is ook altijd een hele mooie. De 6 seconden regel is als er een vraag wordt gesteld dat je even 6 seconden je mond houdt, da's superlang trouwens in een vergadering, zodat iedereen nog eventjes kan processen wat de vraag is, want als je zou zeggen oké of heeft iemand nog een punt?

00:38:31:09 – 00:38:39:18

Saskia

Nee en we gaan weer verder, ja dan mis je natuurlijk altijd input van mensen die nog even aan het herkauwen zijn. We hebben gewoon niet allemaal hetzelfde tempo.

00:38:39:21 – 00:38:42:24

Martijn

Het mooie 6 seconden regel. Die moeten we vaak gaan toepassen.

00:38:42:24 – 00:38:45:02

Saskia

Ja, maar ik denk dat jij meteen je je mening hebt.

00:38:45:08 – 00:38:46:06

Martijn

Jazeker

00:38:46:08 – 00:39:01:22

Saskia

Martijn die heeft dan die schrijft het even op. Saskia, ik kan even nadenken. Snap je, dat je dan zorgt dat we hetzelfde vertrekpunt hebben. Want stel je bent wat dominante figuur in een team en huppakee en je komt als eerste met iets, dan is de toon al gezet. Ja, en dan zou je kunnen denken oh nou ja, nu dan Martijn dit zegt, laat maar zitten.

00:39:02:02 – 00:39:08:22

Saskia

Ja dus door iedereen gelijke kans te geven. Gewoon even je even rust inbouwen en ook zeggen: Denk er even over na, je mag er morgen ook op terugkomen.

00:39:09:02 – 00:39:26:11

Martijn

Ja wat vind je dan van mensen zoals ik? Want ik vind dat best ingewikkeld hè? Ik ben onrustig, ik vlieg alle kanten op. De ADHD'er in het werk is minder goed voorbereid, gaat gaat af op allerlei impulsen. Hoe is het om met mij samen te werken?

00:39:26:13 – 00:39:39:02

Adriaan

Ik over het algemeen mensen met ADHD, daar ga ik juist heel erg goed mee. Maar ik vind dat ook wel moeilijk te verklaren. Dus ik ik kan het niet zo goed uitleggen, maar.

00:39:39:02 – 00:39:45:21

Martijn

Ervaren wij dan een klik?

Saskia

Hoor ik dan klik?

00:39:45:23 – 00:39:49:15

Adriaan

Ik sluit het niet uit.

00:39:49:17 – 00:39:52:01

Martijn

Ik heb toch ook best wel een leuke klik.

00:39:52:05 – 00:40:06:05

Saskia

Geweldig. Ik had nog een vraag over wat jij nog over wat belangrijk is in werken, los van die maar ook vertrouwen van je omgeving, van leidinggevenden. Heb je daar een mooi voorbeeld van hoe dat eruit ziet?

00:40:06:07 – 00:40:36:16

Adriaan

Hoe het eruit ziet? Dat je leidinggevende vooral omschrijft van wat hij als eindresultaat voor voor ogen heeft. En dat ik dan op mijn manier mag komen tot dat eindresultaat. En dan ook zou ik het dan ook nog wel fijn vinden om tussendoor niet al te veel gecontroleerd te worden. Dat vind ik een hele plezierige manier van werken.

00:40:36:18 – 00:41:06:18

Adriaan

En eigenlijk denk ik dat als je in een professionele organisatie werkt en je gaat echt aan een opgave gericht werken doen en dat het eigenlijk ook voor iedereen op die manier zo zou moeten werken dat je van tevoren heel goed overeenstemming hebt over wat is nou eigenlijk precies de bedoeling? En dat daarna eigenlijk vooral geldt ruimte voor iedereen die is die zijn taken aan het doen is.

00:41:06:20 – 00:41:10:11

Adriaan

Vertrouwen dat dat gebeurt en eventueel rugdekking als het ergens mis gaat.

00:41:10:12 – 00:41:14:23

Saskia

Ja, het punt is dit klinkt gewoon als professionaliteit. Dit lijkt zo simpel, toch?

00:41:15:02 – 00:41:16:15

Martijn

Ja, ja.

00:41:16:17 – 00:41:23:16

Saskia

T is niet altijd zo simpel, maar jij hebt het gevonden. Gefeliciteerd, daarmee! Superfijn. Heel veel zullen daar jaloers op zijn, op deze functie.

00:41:23:20 – 00:41:31:16

Martijn
Zeker. Ja en ik denk dan direct waar ze t spelen, waar ze t ontdekken en waar dus het avontuur.
Ja.

00:41:31:20 – 00:41:36:04

Saskia
Ja, maar dat heeft hij. Hij heeft elke keer een nieuwe functie, een nieuwe opdracht. Dat is toch het avontuur?

00:41:36:08 – 00:41:48:01

Martijn
Ja, zeker. Wanneer zit jij totaal niet op je plek? Wanneer gaat het helemaal mis?

00:41:48:03 – 00:42:05:03

Adriaan
Uhm, nou ze dus niet zelf kan bepalen hoe ik het inricht. Dan zit ik helemaal niet goed op mijn plek als ik heel veel mensen mag gaan voorschrijven hoe ik het moet doen, dan wordt het heel ingewikkeld voor mij.

00:42:05:05 – 00:42:10:09

Martijn
En kan dat goed binnen de rijksoverheid? Kan jij zelf goed bepalen hoe je het mag doen? Krijg je dat vertrouwen?

00:42:10:11 – 00:42:42:09

Adriaan
Ja, inmiddels wel, maar ook voor een deel op basis van bewezen resultaten uit het verleden. Het is denk ik niet... De rijksoverheid trouwens, dat is eigenlijk ook een beetje een generalisering natuurlijk, want dat is een hele grote organisatie en er zijn ook heel veel verschillende onderdelen en afdelingen die toch allemaal weer hun eigen cultuur en hun eigen structuur en hun eigen werkwijze hebben.

00:42:42:09 – 00:43:05:16

Adriaan
Dus ook dat is wel moeilijk om daar over eigenlijk te generaliseren. Maar ja, als je meteen binnenkomt zijn er natuurlijk... of natuurlijk, maar er zijn nog steeds best wel veel managers die niet zo heel erg gaan controleren op het eindresultaat, maar toch ook vooral heel erg gaan sturen op bijvoorbeeld aanwezigheid ja of...

00:43:05:16 – 00:43:15:08

Adriaan
...tussendoor elke week een overleg willen hebben over de voortgang en dat soort dingen. Maar ja, ik heb daar helemaal geen last meer van.

00:43:15:10 – 00:43:31:04

Saskia
Nee, En dat is ook wel een beetje de crux, dat jij nu je sporen hebt verdiend. Maar ook voor jonge mensen die daar moeten gaan beginnen, want we hadden het over mensen die misschien ook moeilijk aan een baan kunnen komen dan is het soms lastig om dat vertrouwen te krijgen. Als je je sporen nog niet hebt verdiend met bepaalde projecten of werkzaamheden.

00:43:31:05 – 00:43:54:11

Adriaan
Ja, en dan ben je heel erg afhankelijk van de toevallige manager die je treft. Er zijn echt heel

veel hele goede managers bij de rijksoverheid die dit echt wel kunnen toepassen om mensen op hun op hun talenten in te zetten en ook echt heel veel vrijheid en ruimte te geven. Maar er zijn ook onderdelen of leidinggevendenden die dat nog heel spannend vinden.

00:43:54:13 – 00:44:05:23

Martijn
Ja, we hadden het in ons voorgesprek over personeelsuitjes. Jij had een personeelsuitje, Saskia, waar jij volledig bij afhaakte.

00:44:05:24 – 00:44:22:16

Saskia
Nee, ik ben sowieso echt, dat is echt mijn favoriete onderwerp: personeelsuitje. Want ik merk dat ik dat ik daar heel erg mee klik als het gaat met anderen breinen. Dat we daar wat moeite mee hebben. Met alle gekkigheid, karaoke of spelletjes op het strand of dat soort dingen. Of het ergste de verrassings uitje van oh we gaan over drie weken wat doen.

00:44:22:16 – 00:44:31:18

Saskia
Superleuk! We vertellen nog niks, maar echt waar, voor ieder wat wils. Dat maak ik zelf wel uit. Verrassings uitje, is dat voor jou?

00:44:31:20 – 00:45:01:06

Adriaan
Nou daar heb ik wel mijn maniertjes op gevonden op het verrassings uitje. Ik zorg altijd dat ik echt de beste vrienden ben met management ondersteuners of het secretariaat. Sowieso handig omdat ik misschien ook wel eens wat andere foutjes maak die ik via die mensen dan weer kan rechtzetten. Maar in ieder geval als informatiebron. Dus ik zorg er altijd voor dat het verrassings uitje voor mij geen verrassing meer is omdat ik het van de managementondersteuner al de locatie weet.

00:45:01:06 – 00:45:03:21

Adriaan
En dan kan ik er vaak wel achter komen wat we daar ook gaan doen.

00:45:03:23 – 00:45:04:21

Saskia
Is echt lobbyen.

00:45:04:23 – 00:45:05:23

Martijn
Ja.

00:45:06:00 – 00:45:26:05

Saskia
Heel goed, ja. Die mensen dicht bij je houden die meer informatie hebben. Ja, dat is super super. Mijn tip is altijd, komt niet van mezelf, en een opdrachtgever vertelde me dat ze t anders gingen doen. Die hadden bij een verrassings uitje een spoiler QR gezet dus ze konden de mensen die meer informatie wilden hebben kon een QR code scannen met wat moet je aan, waar ga je heen, kan je met OV komen?

00:45:26:07 – 00:45:43:14

Saskia
Het menu, dat soort dingen weet je wel. En je hoeft niet naar te kijken, maar het kan wel. Je hoeft er ook niet om te vragen en in jouw geval is het de juiste mensen kennen. Maar als het

niet zo is, is het fijn dat mensen toch wat meer informatie kunnen krijgen. Dit is zo'n hardnekkig iets, dat we denken dat iedereen het leuk vindt om verrast te worden.

00:45:43:16 – 00:45:47:16

Saskia

Ja, dat normaal, daar moeten we ook vanaf.

00:45:47:21 – 00:45:48:19

Martijn

Ja.

00:45:48:21 – 00:46:10:10

Adriaan

Heel eerlijk gezegd onttrek ik me er ook wel eens een klein beetje aan door bijvoorbeeld te zorgen dat ik nog een hele belangrijke andere urgente afspraak heb, zodat ik wat later kom of wat eerder weg moet. Of tegenwoordig, want dat was misschien meer vroeger dat ik daar een smoesje voor nodig had. En tegenwoordig gewoon zeggen van nou ik kom een uur of of ik kom het eerste uur en dan ga ik weg.

00:46:10:12 – 00:46:26:10

Saskia

Ja, wat is daar mis mee? Want het begon met van het het kan toch niet dat iemand niet komt. Dat is ondenkbaar. Nou en als het wel kan wat jij zegt, dan kom ik een uur of ik kom alleen voor het inhoudelijke deel. Of want je bent wel bereid dan om te komen, begrijp ik zo, alleen binnen een bepaalde marge.

00:46:26:16 – 00:46:32:24

Adriaan

Ja of als het een hele dag is en dat ik dan tussendoor misschien een uurtje ga wandelen.

00:46:33:01 – 00:46:41:10

Saskia

Wat zou je tegen die manager zeggen die ik ontmoette? Die zegt dat het als iemand niet wil komen, dat kan gewoon echt niet.

00:46:41:12 – 00:46:47:20

Adriaan

Ik zou vragen waarom en net zo lang waarom vragen totdat je echt een duidelijk antwoord hebt.

00:46:47:23 – 00:46:54:07

Martijn

Ja en wat zei je tegen diegene? Die zegt die niet wil komen.

00:46:54:09 – 00:47:26:20

Adriaan

Tegen die niet wil komen? Nou, ik zou toch wel wel willen aanraden om te onderzoeken of er een manier is waarop je wel even kan komen of voor een deel kan komen. Of bij het volgende personeelsuitje je als vrijwilliger voor de organisatie ervan op te geven en het volledig naar je hand te zetten om iets heel anders te gaan organiseren wat voor jou fantastisch is en misschien voor de andere mensen weer een beetje uit hun comfortzone.

00:47:26:22 – 00:47:29:23

Saskia

Want is het niet zo alleen dat iedereen wil verbinden?

00:47:30:00 – 00:47:32:11

Adriaan

Ik denk dat iedereen wil verbinden, zeker.

00:47:32:13 – 00:47:46:18

Saskia

Alleen niet altijd op dezelfde manier die we bedenken in de in in een groep. Dus dat is denk ik ook een mooie takeaway. We willen ons allemaal verbinden dat dat het vertrekpunt is. We hebben met elkaar te onderzoeken hoe dat dan het beste werkt.

00:47:46:23 – 00:48:09:13

Martijn

Ja, ja, we zijn in de blik van de ander en we willen ook graag echt gezien worden door de ander. Ik denk dat dat een hele mooie taak is ook inderdaad van Dirk De Wachter, een psychiater uit het Vlaamse land. En ik denk dat het heel erg over ons allemaal gaat.

00:48:09:15 – 00:48:19:00

Martijn

We willen allemaal gezien worden en we willen allemaal in verbinding staan. Maar ook wel onszelf kunnen zijn. Het is heerlijk om jezelf te kunnen zijn natuurlijk.

00:48:19:02 – 00:48:23:03

Adriaan

Zeker. En als ik maar niet altijd in verbinding hoeft te staan.

00:48:23:04 – 00:48:24:21

Martijn

Nee, maar ik denk ook dat ik niemand dat wil.

00:48:24:21 – 00:48:28:08

Adriaan

Maar gewoon lekker even in m'n eentje mezelf nog mag afzonderen.

00:48:28:11 – 00:48:44:24

Martijn

Ja, ik als ADHDer wil ook af en toe gewoon heerlijk even alleen zijn en ik kan daar ook van genieten. Ja, dus t is ook goed om even... We slapen ook met onze ogen dicht, toch? Zelf ook even alleen, heerlijk.

00:48:45:01 – 00:48:54:07

Saskia

Ja, ik ben dol op m'n rust. Ik ben ook iemand die heel erg opknapt in de coronatijd, lekker vanuit huis kon werken. Ja, dat neemt niemand me meer af.

00:48:54:21 – 00:48:55:15

Saskia

Meer rust in m'n leven

00:48:55:15 – 00:48:59:05

Martijn

Nog meer Corona...

00:48:59:07 – 00:49:01:24

Saskia

Wel meer rust. Heerlijk laat dit.

00:49:02:01 – 00:49:15:03

Martijn
Hey Adriaan, wat zou je mensen met een autistisch brein willen meegeven? Wat zou je ze gunnen of voor tip mee willen geven?

00:49:15:05 – 00:49:22:24

Adriaan
Vooral jezelf blijven en eerlijk zijn tegen jezelf.

00:49:24:03 – 00:49:38:13

Adriaan
En misschien soms juist en misschien ook wel juist in de moeilijke situaties, zeg ik tegen mezelf, misschien moet ik gewoon wat meer autistisch doen in plaats van minder.

00:49:38:15 – 00:49:40:07

Martijn
En nog meer jezelf zijn.

00:49:40:09 – 00:49:42:14

Adriaan
Nog meer mezelf zijn.

00:49:42:16 – 00:49:48:01

Saskia
Iemand zei eens tegen mij: Autisme is niet iets waar je overheen groeit, maar je groeit erin.

00:49:48:03 – 00:49:49:03

Adriaan
Ja.

00:49:49:05 – 00:49:50:17

Saskia
Sluit een beetje aan he, wat je zegt.

Adriaan
Ja, zeker.

00:49:50:17 – 00:49:54:10

Martijn
A deep dive in jezelf

00:49:54:12 – 00:49:57:03

Saskia
Daar zit je toegevoegde waarde en je geluk.

00:49:57:04 – 00:50:00:15

Martijn
Omarm je daarmee wie je bent en welke talenten je hebt.

00:50:00:20 – 00:50:01:12

Adriaan
Ja.

00:50:01:14 – 00:50:11:05

Martijn

En in het kader van jouw spiky profiles denk ik dan ook, Saskia, probeer niet te werken aan de dingen waar je niet zo goed in bent.

00:50:11:07 – 00:50:29:20

Saskia

Nee, dat is eigenlijk van een zebra een paard proberen te maken. Dat is verloren energie. Dus het is... Zet gewoon in op waar je gewoon... waar gewoon je toegevoegde waarde zit en regel de andere dingen eromheen. We hoeven niet van van alle... Als je van alle drietjes in jou een zes wil maken, worden alle negens in jou ook een zes, hè?

00:50:29:20 – 00:50:36:24

Saskia

Dat is een beetje denk ik spikey profiles. Nee, het een gaat gepaard met het ander. Zet iemand in op die toegevoegde waarde. Daar hebben allemaal baat bij.

00:50:36:24 – 00:50:46:06

Martijn

Ja, dat is veel beter en is ook veel fijner. Dan kan je echt jezelf zijn. En wat gaan we die leidinggevend en die collega's meegeven?

00:50:46:08 – 00:51:00:09

Saskia

Ik denk dat er heel veel mooie dingen gezegd zijn. Die nieuwsgierigheid, als iemand niet wil komen, ga gewoon dat gesprek aan. Niet van je moet, maar ook vertel eens, hoe werkt het dan voor jou? Voor de ander natuurlijk. Gewoon gaan deelnemen die vertrouw... Dat vertrouwen vond ik gewoon heel mooi. En dat is dat wel een beetje een toverwoord.

00:51:00:09 – 00:51:13:08

Saskia

Maar jij geeft ook veel meer handen en voeten aan. Wat dat betekent voor jou? Hoe dat eruit ziet? Maar ik denk altijd nieuwsgierigheid wel echt belangrijk is. Hoe is het om jou te zijn? Is ook een mooie vraag die je ook stelde, Martijn.

00:51:13:08 – 00:51:19:21

Martijn

Maar dat is juist een hele moeilijke vraag heb ik net geleerd, dus het is ook weer zo. Zou je hem wel of niet mogen stellen?

00:51:19:23 – 00:51:21:02

Adriaan

Je mag hem stellen.

00:51:21:04 – 00:51:21:13

Martijn

Ja.

00:51:21:13 – 00:51:25:21

Adriaan

Maar het liefst zou ik als antwoord daar een boek over schrijven.

00:51:25:23 – 00:51:26:13

Martijn

Ja.

00:51:26:15 – 00:51:40:11

Saskia

Maar je kan concreet maken wat zou het fijn voor jou maken om wel bij een uitje... Hoe moeten we zo doen dat je wel dan uitje zou kunnen komen? Hoe maken we het prettiger als we toch in zo'n drukke vergaderzaal zitten? Wat kunnen we dan het beste doen om het voor jou werkend te krijgen? Ja, dat soort dingen.

00:51:40:11 – 00:51:41:20

Saskia

Het gaat om die nieuwsgierigheid.

00:51:41:23 – 00:51:52:11

Martijn

Ja, mooi. Zijn er nog dingen die je niet hebt gezegd, Adriaan, maar nog wel zou willen zeggen in het kader van autistische breinen op het werk.

00:51:52:13 – 00:52:24:03

Adriaan

Nou, ik zou ook nog tegen de niet autistische breinen en de leidinggevenden en collega's eigenlijk precies hetzelfde willen zeggen: Wees ook eerlijk en eerlijk tegen jezelf. Heel vaak denk ik ook waarom probeer jij eigenlijk aan de conventies en de verwachtingen te doen in deze setting? Jij vindt een bedrijfsuitje misschien ook helemaal niet prettig om hele andere redenen.

00:52:24:05 – 00:52:34:20

Adriaan

Waarom loop je er dan toch automatisch in mee? Dus ik zou aan alle mensen dezelfde boodschap geven.

00:52:34:21 – 00:52:51:03

Saskia

Ik denk eerlijk gezegd dat mensen ook wel jaloers zijn op ons omdat wij gewoon meer onszelf zijn. Toch? Denk ik, die zijn gewoon lekker zichzelf die doen gewoon... weet wat bij ze past. Zoiets. Ik denk als jij... T is precies wat jij zegt... Als jij daar een vraag over stelt, hebben veel meer mensen een vraag over.

00:52:51:03 – 00:52:53:08

Saskia

Maar misschien stel jij wel 'm wel en durven zij hem niet te stellen.

00:52:53:14 – 00:53:11:23

Martijn

Ja, ik denk... Ik heb deze week weer een ervaring gehad dat ik uitgenodigd werd om mezelf te mogen zijn. En wat ik toen bij mezelf tegenkwam is dat ik toch een afkeuring voel op het moment dat ik dat doe.

00:53:12:00 – 00:53:13:14

Saskia

Ookal werd je expliciet uitgenodigd om dat te doen.

00:53:13:14 – 00:53:32:12

Martijn

Ookal werd ik expliciet uitgenodigd. Dus het is heel mooi... Ik vind een hartstikke mooi advies.

Het is heel fijn inderdaad dat we allemaal zebra's of andere vormen van dieren kunnen zijn. En kunnen we dat dan ook accepteren van elkaar? Kunnen we dat ook echt accepteren? Dat is...

00:53:32:12 – 00:53:34:11

Saskia

Ik hoop dat dit daar weer aan bijdraagt.

00:53:34:16 – 00:53:43:09

Martijn

Dank je wel Adriaan voor jouw openheid en prachtige tips die je ons meegeeft.

00:53:43:11 – 00:53:45:03

Adriaan

Graag gedaan. Leuk hier te zijn.

00:53:45:05 – 00:53:45:16

Martijn

Leuk!

00:53:45:18 – 00:53:48:06

Saskia

Je kan echt heel goed vertellen. Ik denk dat het heel waardevol is.

00:53:48:12 – 00:54:11:04

Martijn

Ja ja, dat denk ik ook. We gaan het de volgende keer over hoogbegaafdheid hebben, Saskia. Dus als mensen vragen hebben die zij willen stellen, we mogen ons dat laten weten toch? Via LinkedIn of op wat voor manier dan ook. Wij duiken erin. We gaan in gesprek over hoogbegaafdheid de volgende keer. Ik heb er zin in.

00:54:11:06 – 00:54:11:16

Saskia

Tot dan.

00:54:11:19 – 00:54:12:04

Martijn

Tot dan.